

º 7

Capdepera-Cala Rajada

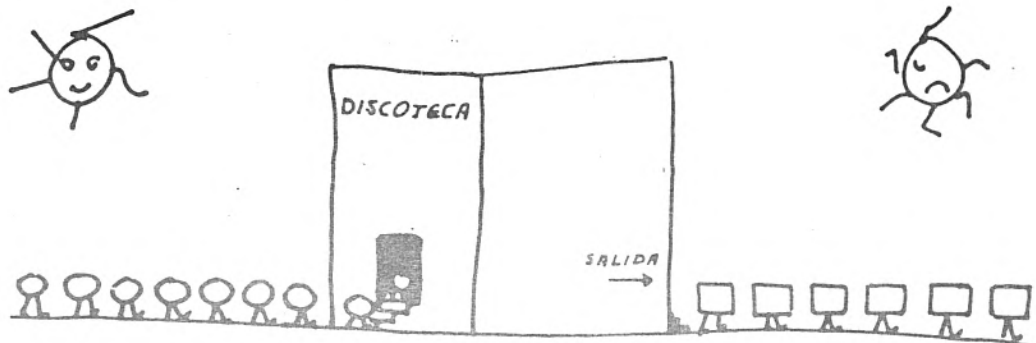
Juliol 81

---

editorial

Es veritat que hem entrat a l'Era de la Tecnologia, de l'Electrònica; amb aquests aparells es pot enmagatzemar tota la informació que es vulgui, es pot classificar qualsevol producte físic i psíquic, es pot controlar l'evolució de les persones, el seu estat d'ànim, se li pot fer creure el què es vulgui. La darrera "passada" de la ciència és, o serà ben prest, el Nin Clònic; després d'aquest invent ens podem despedir de la personalitat individual, perquè dins un laboratori podran fabricar, en sèrie, qualsevol tipus de persona/esclau i, a més a més, amb les característiques que es vulgui.

Això del Nin Clònic té relació, enc que no ho paresqui, amb el què passa al nostre país: sembla que s'han oblidat que encara noltros no hem nascut dins un laboratori perquè intenten alimentar-nos amb productes que, en principi, eren només per a màquines.

La neumonia atípica (que en realitat és un típic enverinament) al manco ha servit per a demostrar que encara som una mica persones i que una quantitat excedent de productes químics/tòxics ens mata irremediablement.

I el Govern? Bé.

I l'Oposició? També.

plaça des sitjar

FOSCA.— Dos dissabtes seguits (6 i 13 de juny) Capdepera i Cala Rajada han quedat a les fosques un bon grapat d'hores a causa de avaries. L'la vors GESA mos ha obsequiat amb dos dies més sense llum per a arreglar una cosa que fa anys poden tenir prevista; però, clar, ara, en plena temporada turística, empipa a tothom i això és una circumstància que no es pot despreciar.

FOC.— La dematinada del 19 de juny es va calar (¿o calaren?) foc al Puig Saguer. Fins l'horabaixa no es va demanar ajuda a la població civil i l'organització no va ser perfecta. Es va cremar casi tot el cim i bona part de les voreres. ¿Quin temps estaran a urbanitzar-lo? ¿Es farà el miracle de la repoblació forestal?

El 7 de juliol hi hagué una altra alarma: foc a Cutrí. Com que ja s'havia cremat fa un parell d'anys, va durar poc temps.

SIGUIES.— Foc, fosca, amenaça de bomba... la gent parla de atemptats, de relació entre les diverses destruccions: ¿fantasia o intuïció popular?

EL PINTEN.— A l'edifici de l'Ajuntament li renten la cara: persianes noves i frontis pintat. Era ben ho ra.

COLONIES.— En Es Carregador i a Sa Mesquida hi ha grups d'al.lots de Palma i Sóller acampats. També a l'escola de S'Alzinar hi ha començat una colònia de 160 nins de Mallorca i la península. A finals de juliol el grup de nins i adults de Capdepera i Cala Rajada que durant l'hivern organitza excursions farà una colònia d'estiu en el Pi d'En Cendra, devora Es Matzoc.

SOR ESPERANÇA.— 37 anys dels 74 de la seva vida ha dedicat Sor Esperança Siquier, germana Francisca, al servei de Capdepera. Dia 27 de juny va morir després de passar els darrers anys sense poder caminar. Molts de gabellins mos trobarem a l'Església per resar i despedir-la.

NO HI HA DRET.— No és una notícia fresca, però la volem deixar escrita: cap dels edificis de primera línia de Cala Rajada que no han complert les normes urbanístiques ha desfet res. Un homo que treballa a l'Ajuntament, creim que no és fixo, feia

una caseta planta baixa a fora vila i n'hi feren desmuntar un troç perquè tenia massa volum... No hi ha dret.

PARES.— D'acord amb el reglament anuals de juny es feren eleccions a l'Associació de Pares d'Alumnes de S'Alzinar. Resultaren elegits membres de la Junta D. Jeroni Alzina Mayol, Dª Maria Melis Nicolau, D. Antoni Garau Pascual, D. Pep Miquel Gordiola i D. Cipriano Lechón Ramírez. Resultà re-elegit el president D. Gabriel Flaquer D. Jeroni Alzina, Dª Maria Melis i D. Antoni Garau foren elegits vice-president, secretari i tresorer respectivament.

TARJETES.— Les ha fetes imprimir el nostre Ajuntament. Hi ha els números de teléfon dels serveis municipals així com els dels serveis mèdics, apotequeries, guàrdia civil, guarderies escoles i oficina de turisme.

MONOPOLI.— No bastava que tots els cartells anunciadors de establiments pública de Cala Rajada i demás de la turística local estiguessin escrits amb alemany, ara fins i tot hi ha bars que per cridar l'atenció dels clients posen damunt les terrasses televisors amb video de pel·lícules alemanes.

PLACERS.— Alguns dels que vénen els dimecres s'ha queixat del mal estat en que es troba el carrer del Dr. Fleming. No fa gaire uns estrangers havien trevalar. Si els placers diuen això del carrer Fleming, ¿què dirien del carrer del Claper, o Auba, o... e

ESCLAFIT.— Des del començament intentaven tancar-lo perquè trobaven que molestava la gent d'un hotel, però la llei no ho aconseguiren, però sabem que lo que no s'aconsegueix a les bones, s'aconsegueix a les males, es dir, amb dobbers: l'han comprat per milions de pessetes. Els hotelers ho tenen clar, ells.

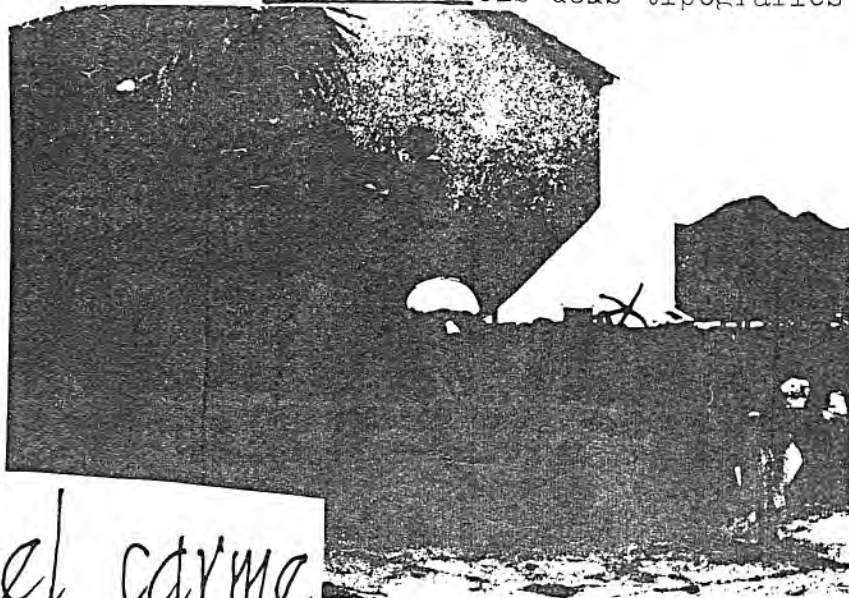
MAQUINA.— El Batle ha volat a Alemanya per a comprar una màquina de treure arena. Es parla de cent milions de pessetes: ¿quantes camionades d'arena són?. Ja vos en parlarem. Heil!

RACONS.— En el passeig marítim de Cala

Rajada s'han adesat els racons tenia certes pàgines que eren ilegibles posant-hi instal·lacions perquè els nins Feim el propòsit de que no torni a pas- (se suposa que estrangers) hi puguin jugar i vos prometem tornar a publicar la gar amb tota tranquil·litat i seguretat. contarella sobre les llampugues. Que els déus tipogràfics ens escoltin!

ESTAQUES.— Les han instal·lades a tots els indrets del municipi per a penjar-hi els poals dels fems. Que no serveixin per a penjar-hi persones!

EXCUSES.— Per qüestions alienes a aquesta revista el darrer número

Festes del carme

Coincideix aquest número de "Cap Vermell" amb les Festes del Carme, les quals d'uns anys a aquesta part, s'han anat convertint en lo que podriem entendre com a veritablement "popular". Això, si li donem al mot "popular" el significat d'allò que neix del poble i no el d'allò que, simplement, complau al poble. L'intent no altre que aconseguir que hi participi més gent de cada vegada. Però, mitjancant una participació activa, des de la preparació i organització de tots els actes fins al esplai i la sana alegria que la culminació d'aquells actes poden proporcionar. Es a dir, rebutjant la participació passiva del simple espectador. Tasca que, com es pot comprendre, no es gens senzilla. Hom prefereix, en general, que li donin les coses fetes, malgrat aquesta actitud no proporcioni la satisfacció d'ensaborir allò que un mateix ha preparat.

Podria parèixer, pel que hem dit fins ara que la cosa no ha arrelat tot el que seria de destjar. I tampoc és això. La decisió d'un grup de gent heterogeni —tant per l'edat com per la seva extracció social— de tirar envant amb aquest intent de popularitzar les festes, està guayant adeptes d'un any per l'altre. El cercle s'està ampliant, sinó espectacularment, si en la proporció normal que cal esperar de totes les coses que comporten un compromís i, sobre tot, una feina. I pensam que haurà

de passar molt de temps fins que sigui tot el poble el que faci les seves festes renunciant als "comitès organitzadors" que, habitualment, fent-se intèrprets del sentir general, no fan més que oferir allò que el poble no vol. Insistim que no és qüestió més que de temps.

Per altra banda, en justícia, hem de dir que enguany l'Ajuntament — per primera vegada— ha donat un sí incondicional a les Festes del Carme. No hi ha hagut imposicions de cap mena i tot ha estat facilitat. Des del suport econòmic fins a l'ajuda material (Brigada Municipal, Banda de Música, llums, Policia etc). Per la seva part, la Cofraria de Pescadors ha incrementat també, considerablement, la seva ajuda econòmica i organitzativa. Així mateix la Caixa d'estalvis "Sa Nostra" com ja va fer l'any passat, ha aportat una bona part de les despeses. Per últim D. Bartomeu March, ha pagat els focs d'artifici, com sempre ha vingut fent.

En tot i això, la tellada grossa la s'en duu, com hem dit des del principi, la gent que s'ha decidit a "Fer festa", i això de fer festa, insistim, no és anar a la verbera o a veure el ball de bot. Fer festa és engatar-se d'alegria i de fer trui. Fer festa és sortir al carrer amb la cara pintada i cridar als quatre vents que, al manco per una semana, volem ésser un poble unit i solidari inclús en les coses bones.

NUS

EN PARAULES — Toní Garau

- 1.- Hi ha pobles que quan hi arribes t'espavilen amb la seva olor.
- 2.- Mai per mai els "mals pensaments" pitjors tenen com a tema el sexe.
- 3.- Pujant els vespres clars al Castell tots veuríem el poble molt millor.
- 4.- Si jo fos el Consell de Mallorca m'empegueiria dir que aquestes carreteres són meves.
- 5.- Sort que encara tenia un poc de pa al rebost de l'escala.

perquè ?

AL PUIG SAGUER

A dia denou de juny,
quan molta de gent dormia,
el Puig Saguer s'encenia
i en un instant la blama
de la verdor que tenia
el color es canvia
i gran part d'ell va quedar
com un jai fora camia.

Una geneta que hi havia
amb un xoriguer es juntà
i pujant-se a les altures
per calmar les amargures
així li varen parlar:

"¿Qui és el que et tirà la pedr
¿Qui fou que amagà la mà,
que convertí el teu pinar
en munt d'escorxa i de cendra?
No sembla que aquesta afrenta
sia feta d'un humà,
o és covard o no governa
el cap del que et va baldar
i al mateix temps ens va ofendr
i a noltros ens fa exclamar:

¿Per què no deixes d'encendre
o maltractar el teu pinar,
els vius en pau caminar,
els morts descansar per a sempre

Miquel Lliteras

¿PER QUÈ Vila Nova està fornida de papereres
i a Vila Roja només n'hi ha una?

¿PER QUÈ els hotelers de Cala Rajada no fan
una cooperativa per fer la contrac-
tació directa dels clients?

¿PER QUÈ els sindicats no han volgut sebre
res dels treballadors i treballa-
dors de tendetes?

¿PER QUÈ a Capdepera no hi ha cap associa-
ció de veïnats?

HAN NASCUT:

Joan Sánchez Fernández, de Gabino i
Ma de los Angeles.
Miquel Angel Seràpio Covas, de Jo-
sep i Magdalena.
Sonia Contreras Cañas, de Juan Fº i
Encarnación.
Maria J. Garau Grande, de Pere i Jo-
sepa.
David Infante Garrido, de Antoni i
Teresa Margalida.
Ginés Martín Guerrero, de Ginés i
Felicita.
Verónica Moreno Merlo, de Joan A.
i Adoración.
Vanessa Jabalera Morillas, de Anto-
nio i Asunción.

HAN MORT:

Joan Ferrer Font
Esperança Siquier Payeras
Catalina Nadal Moll

S'HAN CASAT:

Joan Adrover Massanet i Consuelo
Asunción Sancho Estrada.
Ramon Hernández Martín i Remedios
Paez Ruiz.
Benito Hernández Cerratoci Tina A.
Hamsen.
Miquel Tizana Sánchez i Purificació
Muñoz Gutierrez.

.....
NOTA: Mos sap greu, però per motius
que ignoram, mos va passar per malla
el naixement de Na Maria Esperança
Melis Vila, filla de Tomeu i Antò-
nia. Nasqué el 26 d'abril.

La Sala

EXTRACTO DE ACUERDOS DEL AYUNTAMIENTO

PLENO

Sesión del día 4 de junio de 1981

Esta sesión ordinaria comienza, tras la lectura del Acta de la Sesión anterior, dando cuenta de la toma de posesión de D. Miguel Casellas Fornés, como concejal de este Ayuntamiento, por el grupo municipal de UCD, ocupando la vacante dejada tras la dimisión de D. Juan Ladaria Moll.

En relación con el Ambulatorio que se está contruyendo en la Casa Consistorial se adoptan dos acuerdos: uno para aprobar el proyecto y presupuesto de las obras de consolidación, por un importe de 2.108.528 pts., el otro, con vistas a su funcionamiento una vez terminado, ofreciendo a INSALUD el ambulatorio, comprometiéndose el Ayuntamiento al mantenimiento y en contraprestación, dicha institución deberá proporcionar el personal necesario.

En relación con las playas del término municipal, se adoptan varios acuerdos:

- Se nombra un delegado del Ayuntamiento para el acto de deslinde de la playa de Canyamell.
- Se solicita a la Jefatura de Puertos y Costas que se realicen los estudios y proyectos necesarios para el arreglo de la playa de Sa Font de Sa Cala, que se degrada paulatinamente.
- Se acuerda valorar el Kiosco-Bar de la playa de Sa Font de Sa Cala e incluirlo en el patrimonio municipal.
- Sin llegar a doptar acuerdo alguno, se habla de la posibilidad de adquirir una máquina con la finalidad de reponer la arena de las playas, que por causa de los temporales de invierno se ven deterioradas.

En relación con la limpieza viaria se acuerda la adquisición de un camión y una barredora.

El expediente de legalización y autorización de tarifas de agua procedentes del pozo Na Taconera, es informado favorablemente, remitiéndose al Gobierno Civil para su aprobación.

El Pleno Municipal, consciente de la necesidad de ordenar el archivo de este Ayuntamiento, que puede prestar un servicio a la cultura e historia del Municipio, viene realizando diversas gestiones para su acondicionamiento. En esta Sesión se acuerda solicitar la ayuda técnica al Consell y a la Dirección del Archivo Histórico de Mallorca.

A petición de la Conselleria Adjunta a Presidència i de Turisme, se informa sobre la posibilidad o no de ubicar un campamento turístico en el término municipal. El Consistorio estaría dispuesto a permitir la implantación de un campamento, preferentemente de propiedad y gestión privada, en el término municipal, creyendo que la categoría de dicho campamento debería ser la tercera.

Una vez hecho el proyecto del muro de contención junto al edificio escolar S'Alzinar, se solicita en firme al Consell la inclusión de dicho proyecto en el Plan Provincial de Obras y Servicios para su ejecución.

Sesión del día 2 de julio de 1981

A petición de la Dirección General de Administración Local, se emite informe sobre los aspirantes a la Secretaría de este Ayuntamiento, en el concurso para cubrir en propiedad dicha plaza. El Consistorio informa favorablemente y en primer lugar, en orden de preferencia, la solicitud presentada por el actual secretario de la Corporación.

Terminados los plazos para cubrir una de las plazas de Cabo de la Policía Municipal, por concurso de méritos, el Pleno resuelve nombrando Cabo a D. Melchor Fornés Riera, que actualmente ocupa la plaza de Guardia Municipal.

A propuesta del grupo municipal del PCIB, se estudia una moción presentada por dicho grupo sobre la gestión y funcionamiento de la Guardería Infantil de Capdepera, nombrándose una Comisión formada por los señores Concejales D. Nicolás Alzina Sancho, D. Miguel Casellas Fornés y D. Agustín Muñoz Ronquillo, para que previos los trámites necesarios, informen al Pleno.

Estudiadas las alegaciones presentadas contra las ordenanzas sobre aceras sin construir y solares sin vallar, y rechazadas por falta de motivación suficiente, son aprobadas dichas ordenanzas definitivamente.

En materia económica, son aprobados definitivamente los presupuestos ordinario y de inversiones para el ejercicio de 1981.

En ruegos y preguntas el Sr. Alcalde-Presidente informa sobre la celebración del III Marathor Windsurfing, que ha sido un éxito tanto por la cantidad de participantes como por la calidad, adquiriendo unas dimensiones internacionales.

Asimismo el Sr. Alcalde-Presidente informa de las gestiones que está realizando la Comisión de Fiestas en vistas a las fiestas de Cala Rajada y Capdepera.

DIALEG AMB UN POC DE MALA LLET

Se parla.

Se parla pels cafès.

Pels cafès se parla de que les coses no redolen com haurien de redolar.

Se parla.

Se comenta.

S'encalenteixen amb el comentari.

Se discuteix. Els fets se miden, se pesen, se mesuren.

I torna-m'hi-torna-hi. Tornen a mesurar-se, a pesar-se, a midar-se, des de l'òptica senzilla de la gent senzilla.

I l'ambient s'espesseix.

I sura el desencant, el desengany, l'oi. Un oi llefiscós que ensura els cervells.

-I tenen raó. Les coses no redolen com haurien de redolar.

-Però cal preguntar-se una cosa: ¿Com haurien de redolar per no redolar com redolen?.

-Ben senzill: Redolant com ara no redolen, és a dir, redolant millor.

-¿Millor per quí?. Perquè mai plou a gust de tots.

-Com tu has dit: "des de l'òptica senzilla de la gent senzilla..."

Una cosa és que no plogui a gust de tots i una altra és que plogui sempre a gust dels mateixos. Això sí que la gent senzilla ho entenem bé. Es la ferida que portam oberta sempre dins la carn. I encara que la gent senzilla no creim que tots els homes tinguin un preu, com va dir un regidor, però, això sí, creim que n'hi ha molts que es deixen comprar. Recordem a Faust.

-Creis que encara hi ha dimonis necessitats d'ànimes?.

-Creim que hi ha homes necessitats de poder. I dins una societat on tot es ven i tot es compra, el poder és una mercaderia més.

Se parla.

Se parla pels cafès.

Els comentaris surten dels cafès.

Redolen. S'extenen.

La bolla creix.

LLaneguen cap avall, des del vessant del turó del poble.

I se segueix parlant.

I discutint.

I jutjant.

Cercant lògica a uns fets que no en tenen de lògica, tanmateix.

-Ara ho has dit: que no en tenen de lògica. Avui mateix, el foc i el fum coronant el Puig Saguer, m'ha duit a la memòria una altra casta de foc. I he pensat, mirant la concentració de forces preparades per apagar-lo que és lògic que se movilitzin homes i estaments per lluitar contra un element que ens vol mutilar el paisatge, un poc més que no l'han mutilat els homes. He pensat que és lamentable que el foc, amb quatre llengotades, s'empessolii, avui aquí, demà allà, la nostra pinassa. Si he pensat que és trist, gairebé dramàtic, que el foc trasmuti la fisonomia verda i fresquívola del nostre paisatge. Però...

-No m'agraden els peros. Sempre he tengut la impressió que darrera cada però s'hi amaga una trampa.

-Sembla que ets un poc maquinavèlic, tu. I no m'estranya: has estat regidor.

-Mira, no em recordis aquesta ensopegada. Fou poc temps, ja ho sé, però fou un temps en blanc, o en negre, segons el cantell.

-No em negaràs, i jo no hi tenc experiència, que hom sent qualche cosa quan l'anomenen: regidor tal!.

-Sí, un vot.

-¿Un vot?.

-Un vot!.

-Sí?.

-Sí!.

-Cada persona un vot. Es l'"eslogan" de...

-He dit un vot. Un vot pelat, ròneg, sense persona darrera. D'això ja hem parlat un altre dia. Tornem al teu però.

-Tornem a la trampa, com dius tu. Idd mira, com he dit abans, sobre l'incendi del Puig Saguer, trob molt bé que les autoritats facin el que fan per aturar-lo, que se criïn voluntaris per ajudar... però... i no hi ha cap trampa darrera aquest però. Jo pregunt: ¿Qui donava les ordres i qui empenya la serra mecànica, i qui escollia les peces que calia sacrificar, quan, no fa gaire temps, se tallaren tants de pins pels carrers de la nostra marina? I a més vull

preguntar, ja que no es tracta d'un arbre qualsevol, ¿què fou que, amb ordre o sense ordre, posà tanta mala llet coronant, fins a tallar-lo a mig metre dela terra, el salze o vimera de Son Moll?. ¿En nom de què es converteix en estaca un arbre que ornamentava un cantó de la nostra zona turística?. Ens dol profundament quan un "gamberro", amarat de "sangria", ens destrossa un dels arbres joves de l'avinguda de Joan Carles. Ara bé, cal preguntar: La destrossa del salze plorós de Son Moll també és l'obra d'un "gamberro"?.

Perquè no trobam raons suficients per justifi-

ficar la feta.

No, calla, ja sé lo que me vas a dir. No, no tenc un amor especial per aquest salze. L'he agafat com a símbol de l'amor i el respecte que hauriem de tenir per a cada arbre, per cada pi, per cada branca, per cada bri d'herba de les nostres contradades. Perquè és sabut que el qui no coneix el significat d'un arbre, és que no coneix més significat que el del dobbers.

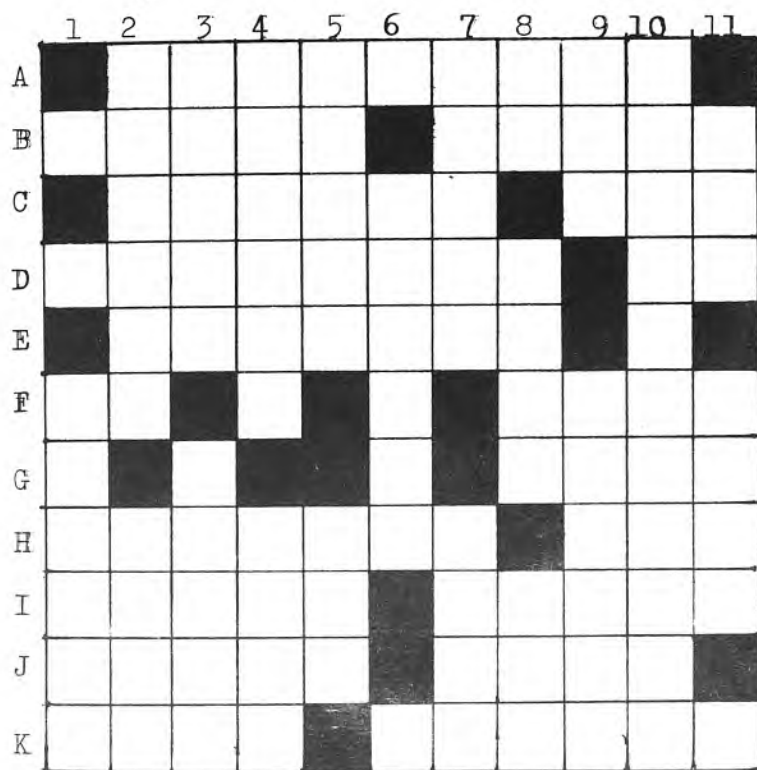
-Cuu....

-quan cou cura

-i quan pica madura.

passatemps

Antònia Joan
Margalida Flaquer
Joana Mª Bestard

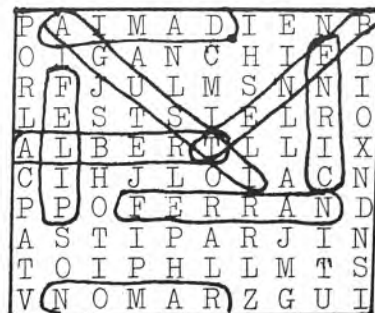
HORITZONTALS.- A) Deixar, desemperrar a una persona o cosa.- B) Tributar homenatge de submissió i respecte.- Qualsevulla de les plantes talofitas de color divers i mai verd.- C) Reverenciar amb suprem honor.- El que té domini o senyoratge sobre persona o cosa.- D) Anularia o deixaria sense força ni vigor un precepte o costum.- Llengua Provençal.- E) Tancar els ulls.- Consonant.- F) Veu de comandament militar.- Preposició.- Vocal.- Us, forma o costum que és d'acceptació general durant algun temps.- G) En la numeració romana, cent.- Consonant.- Consonant.- De gust agre.- H) Narres, contes.- Agrados, plaent, deleitós.- I) Compon, arregla, apanyussa.- Dormida curta, migdiada (Al revés).- J) - Planta solonácea; cigar.- Ou passat (al revés).- K) Envestida, escomesa.- Bolla elástica que serveix per ajugar.

VERTICALS.- 1) Vocal.- Preposició.- Partidari o defensor de l'anarquia.- 2) Terminar, enllestir, ultimar.- Temps que ha viscut una persona.- 3) Beneit, bajoc, inepte.- Animal (en femení).- 4) Persona jove (en femení i al revés).- Part superior que corona el capitell.- 5) Forat de nas.- Tros de fusta curt i gruixat.- 6) En numeració romana, cinc-cents.- Série d'arcs.- Consonant.- 7) Separar del bastiment les fulles d'una porta o finestra.- Que naturalment conté sal.- 8) Adverbi de negació.- Tot instrument ofensiu i defensiu.- Igual, semblant.- 9) Membre de que els ocells i els insectes es serveixen per a volar.- Oportunitat de temps i lloc per fer o obtenir una cosa.- 10) Inquietut que queda després d'haver fet una mala acció.- 11) Acció de pegar a algú.- Fibra finíssima que segreguen les erugues i les aranyes (al revés).- Vocal.

SOLUCIONS ALS PASSATEMPS DEL NUMERO ANTERIOR:

Mots encreuats: Horitzontals

- A) A - CE - TAMBE.- B) Abans - be - t
C) ocàs - apart.- D) Tia - lot - er.-
E) Exces - alè.- F) E - amable - g.-
G) Noi - a - arna.- H) Llana - pi - l
I) Illa - cinc.- J) Avui - neda - c.-
K) Rasa - Laudo.

COMUNICATS

ASOCIACION DE VECINOS (I) "ES FARALLÓ"

Por la presente les rogamos sirvan publicar en su periódico el escrito que se adjunta, si lo consideran de utilidad para los fines que persigue esta publicación.

Debido a la extensión del mismo, si lo creen conveniente, pueden publicarlo en dos partes o tres.

"La asociación informa"

La Junta Directiva de esta asociación, en un deseo de tener bien informados y al corriente a sus socios de sus actividades para que así puedan colaborar y opinar con un mayor conocimiento de la marcha de la misma, ha creído conveniente hacer un recuento de los hechos mas importantes acaecidos desde 1.980 y comunicárselos a todos y cada uno de sus Asociados.

Ante todo y en primer lugar, deseamos agradecer a nuestros asociados, la colaboración, buen ambiente, apoyo y promoción que han dado a la Asociación.

En este momento contamos con 198 afiliados, si bien creemos que esta cifra se podría aumentar en mucho si cada uno de nosotros pudiera ayudar en dar a conocer la realidad de "Es Faralló" y hacer socios nuevos. Se toman inscripciones en todas las entidades bancarias locales. El año pasado por primera vez, el Ayuntamiento nos concedió la explotación de dos kioscos desmontables y 600 hamacas en la playa de Cala Agulla, y con ello empezamos el acondicionamiento de la playa montando unos bares de buena presencia, dotados de luz, agua corriente, acondicionamiento de aguas sucias, neveras, botelleros, congeladores, etc. Se montaron plataformas de madera para las terrazas, y sobre ellas se colocaron sillones y mesas de calidad. Todo ello fué muy agradecido por los turistas, pues las instalaciones que tenía montadas el anterior concesionario eran estética e higiénicamente de peor aspecto.

La Asociación tuvo que hacer y sigue haciendo muchos esfuerzos para mantener buenos servicios. Compró un grupo eléctrico para el suministro de energía a los kioscos. Compramos una maquina de importación Italiana especial para la lim-

pieza de las arenas de las playas, con un coste superior al millón de pesetas. Hemos adquirido hace tan solo unos meses un nuevo tractor de gran potencia y un remolque para la limpieza de la playa y suministro de mercancías a los bares. Hemos comprado e instalado mas de 80 papeleras que se encuentran distribuidas en Cala Ratjada y Capdençera.

A principios de octubre del año pasado llegaron noticias a esta Junta Directiva de que la Administración estaba dispuesta a construir un centro de E.G.B. de 8 unidades en Cala Rajada si el Ayuntamiento aportaba los terrenos adecuados y necesarios, Al no tener posibilidades en aquél momento el Ayuntamiento de financiarlos ni de obtenerlos, ésta asociación en Junta General aprobó por unanimidad el hacer donación de unos terrenos por valor de unos 6 millones de pesetas para dedicarlos a los fines ya señalados considerando que con ello contribuía en bien de la comunidad de Cala Ratjada y del municipio, Los trámites se llevaron a cabo con rapidez y desde noviembre pasado el Ayuntamiento cuenta ya con estos terrenos que esperamos sean aprovechados a la mayor brevedad, según nos aseguraron en bien del colectivo de Cala Ratjada. En el 80 se hizo un donativo a la Cruz Roja de unas 100.000.- ptas. para que el puesto de la playa estuviera bien atendido, y este año tiene destinado al mismo fin uno de 240.000.-, que hará efectivo a finales de temporada.

—No tenemos conciencia social. A los pobres les suben el pan, y protestan enérgicamente. A nosotros nos suben el guisqui, y nada.

EL ORGANO DE LA IGLESIA PARROQUIAL

Repetidas veces la Parroquia de Capdepera ha solicitado a la Comisión Diocesana de Organos asesoramiento en torno a la posible restauración del órgano de Capdepera. No habiendo obtenido respuesta alguna solicitamos la visita de "Galvano-Bernal", los organeros que han restaurado, entre otros, el órgano de la parroquia de Artà. Después de un detenido examen manifestaron la imposibilidad de una reparación sencilla y prometieron la elaboración del presupuesto que ahora presentamos:

Azpeitia, 16 - 6 - 1981

Organo de la Parroquia de Capdepera.

Se trata de un órgano transformado completamente, o sea, que no tiene nada que ver con el órgano primitivo que habría en un principio, a la vista del mueble exterior

Lo que tienen ahora como órgano es algo relativamente moderno; tiene una mecánica muy complicada y mal hecha, con mezcla de sistemas mecánica-neumática; y no digamos la tubería, hay de diferentes estilos, conservando del órgano primitivo las trompeterías de fachada (horizontal) y algunos pocos en el interior.

El órgano consta de 1 teclado manual y 12 pisas de pedal. En total tiene 7 registros, aunque tiene mas ~~tiradores~~ varios estan anulados.

El acceso para subir a tocar el órgano está en muy malas condiciones; hay que subir mucho para después volver a bajar, por unas escaleras muy incómodas.

A la vista de todo lo expuesto, en nuestra opinión, como no se trata de un órgano histórico, pues está muy transformado y retocado, creemos que lo mejor es hacer un órgano nuevo, de transmisión eléctrica, conservando naturalmente la tubería, que aunque no está en muy buen estado, limpiándola y restaurándola nos puede servir.

Por supuesto el nuevo órgano iría colocado en el mismo sitio, con sus trompeterías horizontales y a la vista exterior, tal y como lo vemos actualmente, únicamente, y aquí está la gran ventaja de la transmisión eléctrica, la consola (o sea, los teclados) podemos colocarla donde mejor convenga, tanto para oír el órgano como para la comodidad del organista.

Si están de acuerdo con el órgano de transmisión eléctrica, le proponemos lo siguiente:

Hacer una consola de dos teclados manuales de 56 notas cada uno y pedalero de 30 notas, con lo que tendríamos un instrumento para poder tocar todo tipo de música.

Los 7 registros con que contamos en principio, se pueden repartir entre los dos teclados y el pedal, o sea, 3 para cada teclado y 1 para el pedal, susceptible de hacer alguna ampliación si lo creen conveniente.

La consola tendría los acoplamientos siguientes:

Primero al pedal, segundo al pedal, segundo al primero, exclusión de lengüetería, temblante y tutti.

El precio de los trabajos de electrificación que proponemos es 1.280.000 pts.

La forma de pago sería: 1/3 al encargo de los trabajos, 1/3 al comienzo de la afinación y 1/3 al finalizar la obra.

Calvano-Bernal, Organeros, Azpeitia.

Parroquia de Capdepera

entrevistes

Supòs que la gent diu moltes coses. No me'n vaig a estudiar... bé, a estudiar sí que hi vaig. Vaig a estudiar un poble distint d'aquest, un poble de l'interior, d'es pla, completament pagès; tots el coneixem perquè hi passam anant cap a Ciutat: Vilafranca de Bonany. Ja ho sabeu, si qualque dia me trobau em podeu pegar una escopetada; bé una escopetada vol dir una convidada de jo a voltros o de voltros a jo.

¿Per què me'n vaig? Senzillament, jo crec que aquí havíem fet plegats unes passes, hi havia també la necessitat de continuar una feina a Ciutat, a la Sapiència, i des d'aquí queda molt enfora; per altra part no hi havia la possibilitat de que aquí hi vengués un altre capellà i fossim dos. I el poble que me varen oferir, després de mirar pros i contres, va ser Vilafranca. Les raons, per tant, són aquestes: continuar una feina amb els marginats i poder combinar un treball parroquial, de poble, fora de Ciutat; a Ciutat tenc ben clar, de sempre, que no.

¿QUE EN QUEDA DE CALA RAJADA?

El disgust més gros serà quan me'n vagi de veres, perquè encara no me n'he fet a l'idea. De Cala Rajada en aquest moment no en queda res perquè encara hi és tot: unes persones, una gent, una forma de ser, un ritme de vida, una naturalesa, una geografia, la mar, un sentit molt més acusat, més directe, diria jo molt més mediterrani, molt més vital. La gent de la pagesia veig que està molt més tranquil·la, molt més pausada, és un ritme de vida més lent; aquí és un ritme de vida molt ràpid, sobretot ara en l'estiu.

¿Què en quedarà de Cala Rajada? No ho se... Jo pens que quedaran moltes coses. ¿Quines? De fet jo m'he fet capellà aquí, encara que quan vaig venir ja era capellà; jo som ben conscient que allà on m'he fet capellà és aquí. Capellà vol dir aprendre realment un servei; equivocar-me més d'una vegada, però també refer.

Recordem que han estat uns anys molt distints, molt difícils. Vaig venir aquí l'any setanta quatre, en Franco encara era viu, vàrem tenir llavors les dificultats socials, polítiques i culturals pròpies d'aquells darrers temps del règim anterior, el començament amb passes molt petites d'una democràcia i això també m'ha marcat; m'ha marcat assumir el canvi de que el capellà no ha de ser ni és una figura de poder, deixar de ser personatge, "personajillo"...

ANTONI GARAU, CAPELLÀ DE CALA RAJADA

Han passat els mesos i s'acosta el dia en que En Toni, el capellà de Cala Rajada, mos haurà de deixar, pensam que sempre trobarà una estona per fer una escapada.

Li comentam les xafarderies de sempre: que se'n va estudiar per pujar més amunt, que si se casa, que el treuen... lo de sempre. I EN TONI, ¿QUE HI DIU?

¿Què més en queda de Cala Rajada? Jo diria que sobretot el contacte amb la gent. A mi a la rectoria m'hi han trobat molt poc, senzillament perquè quan era a Cala Rajada i podia era per defora: pel carrer, pel moll, per diverses cases. I sense cap dubte una de les coses negatives d'aquest darrer any ha estat que, com que tenia molt poc temps a això no ho podia fer. Haver de combinar un treball a ciutat i un treball aquí suposava no tenir aquesta possibilitat d'anar a sopar, d'anar a dinar, d'anar a xerrar, aturar-me a una part o a una altra. Jo record amb molt apreci aquells mesos en que vaig fer feina damunt el moll adobant, cosint xerxes de bou.

¿AQUEST CERT ALLUNYAMENT HAURIA PROPICIAT EL CANVI?

Jo no em pensava que això fos tan important, però m'hi feren caure i me'n vaig donar compte. Jo pentura m'havia tirat del tot a Cala Rajada, me sentia profundament calarajader, i haver de compaginar dues coses tan llunyanes, tan distintes, feia que les dues coses mutuament perdessin, sobretot el qui perdia més, externament, era Cala Rajada. Jo diria que només externament, en quan a temps, perquè en quan a cosa positiva ha guanyat molt Cala Rajada; jo també he guanyat.

Jo pens que avui en dia necessitam, tot poble, tota parròquia, d'una manera o d'una altra, no dic que hagi de ser la Sapiència, necessitam que qualcú, que unes persones mos "molestin", mos critiquin, que no mos deixin tranquils dins la nostra comoditat, dins el "ja va bé", no hi ha més problemes; si tenim pa i un llit i un parell de flassades tothom ja està servit, si jo he dinat tothom ha dinat. Pens que tots necessitam que qualcú mos recordi l'altra realitat.

litat: que a Mallorca no tothom viu bé, hi persones amb grans dificultats.

Això m'ha ajudat, m'ha fet canviar com a capellà i tot; vol dir senzillament que a vegades nos tranquil·litza, estam molt tranquils diguent unes paraules: "es toca fer això, això no es pot fer", i pentura no és tan clar això de llei, això de manaments, no és tan clar com unes paraules externes, fredes, ho poden dir. Davant un homo gat el pensament clàssic diria: "és un pecador". Jo no sé fins a quin punt m'atreviria a dir-ho davant un homo gat de vi. Davant un homo gat de whisky probablement diria que sí que és pecat, però davant un homo gat de vi..., si puc li ajudaré perquè no begui, però no el condemnaré tan fàcilment. O davant una altra gent que està molt malament, que no vol fer res... "és que és un vago", però quan saps les seves causes familiars, lo que li ha passat durant la seva vida, te'n tems de que a vegades jutjam amb molta facilitat. I pentura uns dels que jutjam més som els capellans, pens que hauríem de perdre això.

¿AQUI LA MARGINACIO NO HI ES O ES MES MALA DE VEURE?

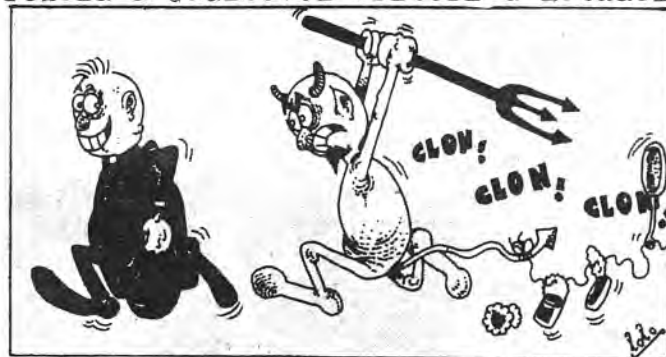
El problema de la marginació moltes vegades no és que no hi sigui, la qüestió està en com una persona pot demanar l'ajuda que necessita. Molts no som conscients moltes vegades de l'ajuda que necessitam. Concretament jo aquí he intentat i he ajudat a persones que realment són marginades, però al cap d'un temps ho han rebutjat. Deien que no..., perquè normalment un marginat només demana ajuda quan és de vida o mort. Mentre té qualque anella a on aferrar-se es creu que encara pot anar trampejant la vida; per jo va equivocat.

¿DESITJOS NO COMPLITS RESPECTE DE CALA RAJADA?

Veig dos buits. El primer, per mi, és el més important: ha faltat una resposta bona, justa, per a la gent que els mesos de temporada turística ve aquí a fer feina. Pens que l'any 75 es va començar una resposta, (encara era el temps dels sindicats clandestins, perquè no existien sindicats), i des de la parròquia es va facilitar un local, la venguda d'unes persones i, des d'elles i amb elles, intentàvem començar una petita resposta a aquest món turístic. Després, amb la creació de sindicats, etc., vàrem creure que aquesta atenció i aquesta resposta justa ja la donarien aquests grups i vàrem quedar massa tranquils. Pens que és un món molt difícil, perquè és una gent només de temporada, van i vénen; molts no tenen un ca seva, viuen a l'hotel, reconec que és un buit.

¿EL SEGON BUIT?

Més que buit seria un interrogant: És el doble interrogant respecte de la juvenut de vint a trenta anys. Jo faria una distinció: joves entorn d'aquesta edat que manejen bastants de dobbers, que tenen una professió, un treball més o manco bé, ben pagat; i una gent de aquesta edat que no té encara, no ha pogut tenir un treball ben pagat. El meu interrogant és: ¿guanyarà dins ells lo fàcil, lo fàcil vol dir anar visquent fora problemes, fora busques, amb una gran indiferència, contentar-nos amb el cotxe, amb la moto, amb el porro o drogues més fortes, una indiferència a qualsevol criteri d'actuació?

Aquesta gent dirà que no creu; d'acord ho respect. Ara, diguent que no creu en Déu a lo millor es pega potada a lo que abans dèiem llei de Déu, uns manaments. Si pegam cossa a n'això no m'hi oposaré, cadascú que obri així com trobi, però la meua pregunta és: Darrera això, ¿què posam? ¿Si llevam Déu posam l'homo? ¿O només m'hi pos a jo i la meua comoditat? Si voleu, d'una altra manera: el gran enemic de Déu és matar l'homo; si jo mat l'homo, mat Déu; i per lo que veig aquí hi ha el meu gran interrogant. És un buit perquè sempre, vulguis no vulguis, et demanes la teua part de responsabilitat.

¿I LO POSITIU?

Jo diria com a aspectes molts positius de l'Església de Cala Rajada que s'han donat unes passes molt clares: primer de tot, Cala Rajada ja no és una parròquia tancada, sinó una realitat d'Església entre Capdepera i Cala Rajada. S'ha llevat l'imatge de parròquia tancada, separada de la parròquia de veïnat; ha passat a formar una sola realitat amb Capdepera i també, a un altre nivell, amb Artà.

Segon punt: aquí s'han donat moltes passes per part de moltes persones; ja no és el capellà el qui duu el mando dins la parròquia. Per mi és el segon aspecte més positiu. El capellà que vendrà aquí aquest mes de juliol o l'a gost es trobarà amb unes persones que en són, que en volen esser i que fan una feina.

La tercera cosa positiva, amb lo que té per part de molta gent de dificultat de comprendre-ho i acceptar-ho, i a vegades de patiment: que es distingeix molt clarament entre unes persones que diuen vull esser cristià, vull viure segons l'estil de Jesús, i una altra gent que diu mira, no hi estic en contra, però no hi crec. És a dir, el respecte mutu. La llibertat religiosa és ja un fet social. Ningú s'ha d'escandalitzar si una gent es casa tan sols per lo civil perquè la seva consciència no vol fer la comèdia de passar per una cerimònia que no li diu res. Pens que això és molt positiu i pens que s'hauria de aconseguir que tots fossim més conseqüents; un respecte, una comprensió i també una ajuda. Aquí la realitat sociològica mos hi ha empès; és un poble jove, amb influències de persones vingudes de molts de pobles de Mallorca, la península i de l'extranger.

LO QUE HAS DIT COM A SEGON PUNT POSITIU ÉS VIST DES DE FORA COM QUE A L'ESGLÉSIA COMANDEN UNES PERSONES, QUE ES FA UN GRUP TANCAT... QUE POSA UNES CONDICIONS (CELEBRACIONS, PREPARACIONS PER REBRE ELS SAGRAMENTS, ETC.).

Jo respondria, si vols amb un poc d'ironia, que val més que siguin deu que no un tot sol, perquè si fos el capellà tot sol encara seria més tancat

l'assumpte. Jo me tanc dins la rectoria i encara reb menys influència de ningú. Jo crec que el grup d'Església no està tancat i les proves són molt clares: aquestes mateixes persones reponen a altres compromisos de poble, no són persones beates ni d'un bon tros: hi són a unes excursions, a unes festes, a unes associacions, etc., jo no veig el tancament. Sí una preocupació per una honradesa, per no fer comèdia. A vegades el capellà diu menys coses, fa el paper més educat, i trobar-te amb unes persones que et recorden que també d'has de esforçar més a vegades molesta.

¿FUTUR?

Pens que si juntam totes aquestes coses jo diria que l'Església de Cala Rajada i Capdepera (jo sempre ho unesco: crec que tant els joves com els adults ho tenim molt clar a això de Cala Rajada i Capdepera units), té futur.

Té futur perquè la gent que d'aquí a uns anys en sigui, en serà de veres. És una gent que ha hagut d'entendre, comprendre i acceptar la necessitat d'un canvi d'educació; acceptar que a dins ca teva et trobaràs amb una gent que creu i una altra que no creu; una gent honrada i una gent que a vegades et fa una putada.

La gent que en vol ha de lluitar, s'ha de esforçar per esser acceptada, per no ser considerats uns "tronats" (no sé on n'hi hauria més de tronats), tampoc no s'han d'imposar; com a Església no mos hem d'imposar a ningú. Pens que hem de tenir una actitud de servei, d'acollida, de resposta, d'ajuda, de paraula, de presentar clarament el testimoni de Jesús aquí. Amb els mariners, amb els peninsulars, amb els treballadors, amb els qui han vingut aquí per trobar un lloc on refer la seva vida, familiarment, humanament. La paraula que darrerament més m'agrada és "sense por", anar fent camí, sabent que hi haurà més d'una dificultat, però pens que el futur va per aquí.

LLOCS DE VENDA: - Els tres Estancs de Capdepera i Cala Rajada.
- Llibreria. Plaça de l'Orient.
- Llibreria. Cala Rajada.
- Llibreria Escolar.

COLLABORACIONS

JESÚS DE NATZARET, ¿NASCUT DE VERGE?

"A ses rondalles dels anomenats grecs, es diu que Persea va néixer de Danea, que era verge, després que l'anomenat Zeus s'hagés vessat dintre d'ella en forma de pluja d'or. Vosaltres els cristians hauríeu d'avergonyar-vos de contar les mateixes coses que ells, i seria millor que diguéssiu que Jesús fou un home com els demás homes... ja que va ésser digne de ser escollit per ésser el Crist. No conteu, idò, prodigis si no voleu que se vos acusi d'estar tan locos com els grecs". Justí "Diàleg amb Trifó" (segle II després de Crist).

El naixement virginal de Jesús (Mt. 18, 1-24) no és el naixement prodigiós d'un infant qualsevol, és la generació del Crist, que clou una genealogia i compleix les profecies. L'Evangeli de l'Infància (Mt. 1-2) és lo que dona credibilitat a tot l'esquema posterior a l'Evangeli de que Jesús fou el Crist esperat. En el món jueu el valor humà de la persona, i se és humà per relació amb Yahveh, s'expressa amb un relat del ser naixement estrany. Els profetes neixen de dones estèrils o molt velles (Lc. 1, 18). És així que el Crist, que és més que els profetes, ha de tenir un naixement més estrany i misteriós que tots ells.

Totes les cites d'Escriptura en el Nou Testament (profecies que es compleixen, salms) depenen de la traducció dels Setanta, segons s'anomena. Aquesta traducció dels texts originals, escrits amb hebreu, de l'Antic Testament al grec es fa a la colònia jueva d'Alexandria (any 250 abans de Crist). En aquest context tan fortament helenitzant de l'imperi grec els fills dels jueus ja no parlen la seva llengua popular, l'aramèu, i desconeixen la llengua del culte, l'hebreu. El text dels Setanta tradueix de Isaïes 7, 14 la paraula "almah", que en hebreu vol dir dona jove o donzella, per verge, probablement per influència dels mites grecs de deesses verges. Aquest és el fonament de la profecia (Mt. 1, 23) i del misteri del naixement de Jesús a l'Evangeli.

Jesús no és el Crist perquè ha nascut de verge, sinó que ha de néixer de verge per poder ésser el Crist, ja que ha

de complir les profecies que l'acrediten com a tal. Malgrat aquesta influència hel·lènica a l'elaboració teològica del model del Crist, no queda gens

clar de quina virginitat ens vol parlar l'Evangeli, perquè en el món jueu la sexualitat té una valoració molt positiva (fins al punt d'interpretar a la seva llum les relacions del poble amb el seu Déu; Israel és l'esposa i l'amant de Yahveh) i la virginitat sexual no és en absolut garantia de puresa humana. Crec que si fins ara s'ha fet una interpretació literal i material del naixement virginal, valorant més la virginitat de Maria que la lluita de Jesús, ha estat per influència del dualisme grec, que de cristià en té ben poca cosa. Aquest dualisme platònic separa l'esperit del cos i diu que el cos, amb tot el seu patrimoni, és tan sols la font de tots els pecats.

"Vet ací que l'al·lota parirà i li posarà per nom Emmanuel (=Déu amb brossat i mel menjarà nosaltres) fins que sàpiga deixar lo dolent i triar lo bo".

Isaïes, 7, 14.

Materials per a la nostra història

APROXIMACIO A LA SITUACIO RELIGIOSA D'ABANS DE 1879

El domini de la religió, pensament, i pràctiques i institucions religioses, abans del segle XIX devia esser absolut. Religió, cultura popular i política local s'apinyaven fent un sol cos baix les directrius religioses.

Els capdeperins sempre hi visqueren a la força dins el Castell; així, totd'una que pogueren sortiren. A principi del segle XIX, quan no hi havia por dels perills que poguessin venir per la mar, el Castell quedà casi buit.

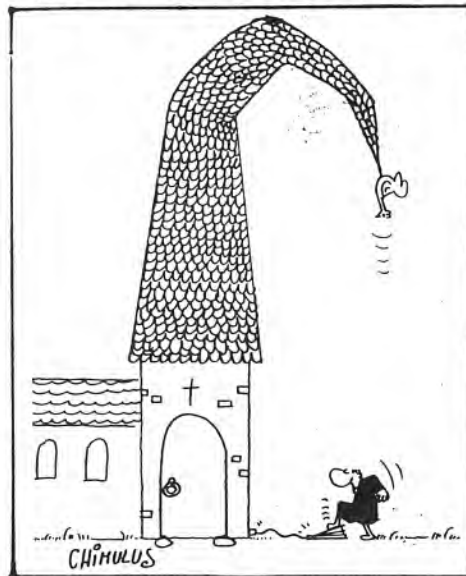
La gent ja tenia, comprava o llogava petits bocins de terra; per estalviar esforços físics i temps procurava anar a viure lo més prop possible d'aquestes terres i així cresqué el nucli de cases del carrer de Vila Roja, el grup de Son Poca Palla, Sa Costa, etc; al mateix temps s'allunyava del Castell. Els vells, els malalts, les dones amb embarç avançat es perdien el culte.

La lluita política també ferí la fe del nostre poble a partir de l'any mil vuitcents vint i tres; emperò la devoció al Castell i a la Mare de Déu va quedar al marge dels conflictes polítics-religiosos que es desviaren cap al nou temple parroquial que, després d'alguns intents, a l'any 1826, es comença a preparar amb decisió la seva construcció.

L'any 1833 es comprà una nova imatge de la Mare de Déu de l'Esperança, la vella es guardà a la sagristia. L'any 1836 es beneí la primera mitat de l'església que s'anava construint i es davallà el culte i l'imatge de la Mare de Déu, que es posà a la segona capella a mà esquerra. A partir d'aquesta data l'església del Castell quedà sense culte.

Segons el prevere D. Bartomeu Sureda, la devoció a l'Esperança va anar en augment; el motiu que dóna és que els capdeperins estaven acostumats a manifestar les seves inquietuds i les seves alegries per la seva mediació, i era tanta la confiança que li tenien que estaven segurs que li devien totes les bones collites.

Per altra part el poble no deixava de pujar al Castell. D. Bartomeu dóna dos motius: Un és la gran estimació que tenien a l'esglesieta perquè, endemés de haver-hi tengut el culte, allà hi quedaven les despaules dels seus avantpassats; les parets estaven plenes de records i presents. Fins a l'any 1820 hi enterraren; en els testaments hi cons-

ta: "elegesch Sepultura al meu cadaver la Iglesia Real de dit lloch de Capdepera", a un de l'any 1772 s'especifica: "vull ser enterrat en el Vàs de Nostra Senyora del Sant Roser". L'enterrament dels difunts fora de l'església havia de provocar un canvi en la religiositat; la sepultura dins l'església es considerava com una continuació de la família i de la vida; encara que no el poguessin veure, per ells se guia estant present, "dormia". A partir de llavors, la mort s'anirà sentint com una ruptura, com si mos prenguessin la vida.

L'altre motiu és que la Mare de Déu de l'Esperança era la defensora del poble de Capdepera. Quan la protecció de la murada no bastava per vèncer el perill, quedava ella com a darrer refugi. Recordem l'història de la boira.

L'any 1856 el Castell va esser venut a D. Joan Antoni Fuster i a D. Josep Quint Zaforteza. La guarnició es retirà; la fortalesa era militarment inútil i el seu estat ruïnós. Els nous senyors el restauraren sense millorar-lo.

D. Bartomeu Sureda era nadiu d'Artà, per tant estimava aquest lloc. Com a prevere estava lligat a l'exèrcit i quan es vengué el Castell va haver de canviar de destí, li va tocar Maó (la Mola). Dos anys després tornà i anà a viure dins el Castell.

A partir de llavors va fer lo possible perquè tornàs a haver-hi culte a la vella església. D. Bartomeu era conscient de que separant l'estimació a la Mare de Déu de l'estimació al Castell i a la seva església es feria fortament la devoció a la Verge.

L'any 1871 s'aconseguí el permís del bisbat per tornar a celebrar culte en el Castell.

Pep Terrassa

SA BEATA FARA

En aquell temps que Capdepera era molt més petit que ara, i que molta de gent encara vivia dins es Castell, i que s'única església era sa capelleta de la Mare de Déu de l'Esperança, hi havia una pobra viuda que li deien sa Beata Fara.

Vivia un poc a baix d'es Portalet, davallant a mà esquerra, i no tenia més que un fill de vint anys que nomia Joan i estava llogat de pastor a Sa Mesquida. Es dissabtes horabaixa pujava an es poble a dur es soude sa setmana a sa mare i a fer-li companyia fins dilluns dematí, que se'n tornava a Sa Mesquida a guarar ses auveies.

Durant es dies d'entre setmana, aquella doneta no tenia altre quefer que cultivar es seu corralet, embrinar quatre paumes i cosir qualche senaia, i encara li quedava temps per esmolar un poc sa garrova amb ses veïnades i pujar an es castell cada hora-baixa a visitar la Mare de Déu de l'Esperança i fer ses seves devocions.

Sa seva darrera visita solia esser a un altar on hi havia una imatge de Sant Vicenç Ferrer. Allà se passava hores i hores repetint sa mateixa súplica:

—"Sant Vicenç Ferrer! ¿No em diríeu què ha d'esser d'aquest fill meu?".

S'escolà, que era un home de males pures i més polissó que ses genetes, la tenia ben avorrida i no la podia veure ni pintada en paret, perquè cada horabaixa el feia estar espera qui espera per tancar sa capella. Bé feia renou de claus, pegava tossidetes com si tengués aresta i feia els passos bo-rinetjant d'un cap a l'altre, però ella no se donava per entesa i seguia es seu cap de fill:

—"Sant Vicenç Ferrer! ¿No em diríeu què ha d'esser d'aquest fill meu?".

A la fii, quan s'entregava la fosca, la dona s'aixecava i prenia ets atapins cap a ca-seva, amb sa llagrimeta en ets uis i amb s'endarrer de sebre quina sort li esprava an es seu fill Joan.

I heu de creure que un dia s'escolà ja no pogué aguantar pus. Tenia aquella beata tan entravessada que se determinà a tair per lo sa i sortir-ne d'una vegada. ¿I quina diríeu que la se va pensar? Idò un hora-

baixa s'amagà darrera es retaule de Sant Vicenç Ferrer i allà va estar a l'aguait fins que sa Beata Fara s'hi va acostar amb so mateix rosari de sempre:

—"Sant Vicenç Ferrer! ¿No em diríeu què ha d'esser d'aquest fill meu?".

Com ho hagué dit tres vegades, aquell dimoni d'escolà va respondre, fent una veu que pareixia venir de l'altre món:

—"Si vols sebre lo que ha d'esser d'aquest fill teu, vés a cercar una unça d'or i posa-la damunt l'altar".

Poreu fer comptes aquella doneta quina alegria degué tenir quan va sentir que Sant Vicenç Ferrer li parlava. Amb un coret com una llentia se'n va anar de pressa a manllevar una unça a una veïnada, i com si tengués foc a dins ses sabates la va anar a dur tot d'una damunt s'altar de Sant Vicenç Ferrer. I començà a dir amb veueta ben llastimosa:

—"Sant Vicenç Ferrer! Aquí teniu s'unça que m'heu demanat. Ara digau-me, si voleu i poreu i nó vos sap greu, lo que ha d'esser d'aquest fill meu".

¿I quina vos pensau que li va respondre aquell dintre d'escolà? Idò fent sa mateixa veu que s'altre pic, li enflocà aquesta:

—"Ara vos diré lo que ha d'esser d'aquest fill vostro: serà soldat, mort i penjat a la forca".

Com sa Beata Fara sentí aquell manifest, va rompre en plors i descabell. Se tancà dins ca-seva i no hi havia qui l'aconhortàs.

El dissabte horabaixa, En Joan va pujar an es poble i la trobà plorant com una Magdalena. Li demanà què tenia i ella s'hi aferrà p'es coll i li contà es pas. Com ell la va sentir, se malpensà i digué:

—"¿Vol dir Sant Vicenç Ferrer vos ha dit que jo he d'esser soldat, mort i penjat a la forca? Ca, mumare! Si es sants parlassin, no dirien mai aquestes coses, que aposta són sants. Sabeu que m'enganaria de poc, que això no hagi estat un compost d'aquest mala-ànima de s'escolà! Però deixau fer s'ansia i per mi i no ploreu més, que vos promet que ho aclariré i ho duré a s'enfront, com me diuen Joan".

I sense mesclari més raons, tornà agafar ets atapins cap a Sa Mesquida i contà es fet a l'amc, que ers bona persona ferm i estimava En Joan com si fos un fill seu. Entre tots

dos feren es pla, i vetaquí lo que en va sortir:

Agafen es dos xots de llavor i los se'n menen an es castell. S'enfilen an es campanar i pengen una xot per sa panxa a cada campana, just-just que amb sos peus no poguessin arribar an es trespol. Es dos xots comencen a esperonetjar per tocar amb sos peus en terra i tirar a fugir, i amb cada revinglada feien donar mitja volta a ses campanes, i no vos dic res es talabastaix que s'arribà a moure, entre es renou de ses bataiades i es xots que cuidaven de fer es tro de tant de belan.

Mentrestant, En Joan entrà dins sa capella i va encendre tots es ciris, llànties, candeles i llums que va trobar, i ell s'emboicà un llençol i s'asseguà a sa cadira d'es capellà, devora l'altar major.

Com s'escolà senti tot aquell renouer de campanes i de bels, agafà un retgiró fereit. Pegà bot d'es llit, se vestí amb quatre grapades i toc-toc! a ses portes de ca's vicari. Tiraren junta a veure quim d'es dos anava a aclarir aquell "llaierintu" de ses campanes que tocaven totes soles, i un i altre feien anques enrera, més assustats que un cuc. A la fi es vicari arribà a dir:

—"Vés-hi tu, que aposta ets s'escolà i aposta et pag".

I se'n torna an es llit i afica es cap davall es coixí.

A s'escolà no li quedà altre remei que agafar-se es cul amb ses dues mans i anar-se'n cap a sa capella, ~~amb la~~ esglai de mil dimonis i tremolant com una fulla de poll. Abans d'arribar ja va veure sa gran claredat que es filtrava per ses retxilletres de ses portes. Mira p'es forat d'es pany i me veu aquella bubota blanca enmig de sa gran llumenària. Volgué tirar a fugir però ses cames li feien figa. A la fi se revest de coratge i començà a cridar:

—"De part de Déu, ¿què demaneu?

Si sou una cosa bona, acostau-vos.

Si sou una cosa dolenta, decantau-vos.."

En Joan, fent una veu com a d'ànima en pena li respon:

—"Jo som s'ànima de ton pare, que he vingut a cercar-te si vols venir amb jo an el cel".

—"Ja ho crec, que hi vui venir!, s'exclama s'escolà sense pensar-hi gens.

En Joan continuà, fent sa mateixa veu:

—"Idò vés a cercar un llençol i una unça i posa s'unça damunt l'altar".

Encara no ho havia acabat de dir com s'escolà se'n va anar a ca-seva ben peus alts i tornà tot xarpat amb lo que s'ànima de son pare" li havia comanat. L'homo ja veia el cel obert i estava més content que un Pasco. Posà s'unça damunt l'altar, sa mateixa que havia saupat a sa Beata Fara, i amb tanta llumenària encesa poreu fer comptes que brillava com un sol a punt de migdia. I com si tengués foc dins ses sabates s'exclamà:

—"Ara ja poreu dir què he de fer per venir amb vós an el cel".

Sa bubota blanca el va fer allargar en terra damunt es llençol que havia duït, l'emboicà i el fermà de cap a peus amb una corda ben revenguda. Se posà s'unça d'or dins sa faixa, agafà amb ses dues mans es cap de sa corda i li va dir amb tota solemnitat:

—"Ara estam de partida cap an el cel.

Però ten en compte que es camí és estret i ple de reclaus i de sotracs. Jo t'hi duré rossegant, i per molts de cops i renou que sentis tu has d'anar sempre amb sos uis clus i sa boca closa. Si no ho fas així i pegues qualque gemec, cauràs de cap dins l'infern i jo no te'n podré treure per bé que mala-vetgí".

S'escolà li va prometre que no diria ni piu passàs lo que passàs, i En Joan el començà a rossegar p'es portal de sa capella i escales i camí avall, cercant es llocs més malplans, i s'escolà ben alerta a badar boca!

Passaren es Portalet i seguiren de d'allà cap a sa Plaça Veia i es carrer d'es Surtjar, on vivia es batle, que aleshores era un tal "Pílon". S'escolà ja estava fet un llàtzer d'encetades, cops blaus i braverols, però va anar alerta a xitar ni motar, per por de tenir-ne malbé d'es seu viatge cap an el cel.

Quan foren davant ca's batle, que era un homo de mals arrambatges i amb un genió més curt que una moneia, En Joan l'aixecà dret damunt es portal, pegà dos cops de baula i li digué:

—"Ja som a les portes del cel. Si caus per dedins, cauràs dins el cel; si caus per defora, cauràs dins l'infern".

I cametes me valguen, fugí de trot cap an es castell, on trobà l'amo de Sa Mesquida que havia despenjat es xots i los se'n menava cap a ses cases. Li donà ses gràcies i se'n va anar més que de pressa a consolar sa mare, que encara plorava a un racó de sa cuina.

Mentrestant, s'escolà estava damunt es portal de ca's batle, posant peu apritador a fi de no tombar cap a defora quan s'obrisin les portes que ell creia del cel. Es batle, com senti tocar, s'aixecà de males

recranques, en calçons blancs, encengué s'es-pelmatori, llevà es ferno-parell i obrí sa porta. S'alicorn de s'escolà, embolicat encara amb so llençol, va tombar tot d'una i pegà per ses cames d'es batle, exclamant tot satisfet:

—"Ja som en el cel".

Es batle més encès que un lluet, va reaccionar dient:

—"¿En el cel? A ca'l diemoni, ets tu!"

I se posà a pegar-li coces i puntades de peu.

I encara n'hi deu pegar ni so s'és aturat.

La senyalització de les vies

Mari-Germa

Aquest tema pot donar lloc a polèmiques pels diferents punts de vista que es tenen al respecte; de fet, quan l'any passat Cala Rajada es vegé plagada de senyals, n'hi va haver. El que jo voldria fer aquí és, en primer terme, una crida a tots els que conduim cotxes, perquè siguem més responsables dels nostres actes i més conscients de que estem menant una màquina que, usada de forma despreocupada i inconscient, es pot convertir en arma mortal que ens duu a fatals conseqüències, a vegades irreparables.

A tots ens agrada córrer, i moltes vegades no mos ho pensam dos pics a l'hora de cometre una infracció per tal d'arribar més prest o de fer manco volteres, no pensam que fent-ho malament pot sortir un imprevist que faci que mai més poguem tornar a fer-ho. Si ho pensàssim aniríem més alerta, confiam massa en els nostres reflexes i en la nostra experiència comprometent la seguretat de la circulació i pensam que sempre són els altres els que tenen accidents. Tot això no ens atura de fer les coses malament, i lo pitjor del cas és que sabem que no ho feim bé però seguim fent-ho. Es curiosíssim, i al mateix temps una llàstima, comprovar que només davant la policia de tràfic som capaços de circular així com pertany i no perquè de cop ens sentíguem responsables sinó per por a la denúncia.

Però si l'home per ell totsol no és capaç de circular de manera adequada, racionalment, se'l pot ajudar gràcies a una correcta senyalització, que és el segon punt al que voldria fer referència: el nostre municipi pateix de fa molt de temps d'una gran irregularitat al respecte. Com sabem, l'any passat es poblà de senyals de sentit únic i "ceda-el paso" a la meitat nord de Cala Rajada.

¿I a l'altra meitat? Per exemple, al carrer Magallanes hi surten tres carrers de la dreta, que per raons de còdig de circulació tendrien preferència, però no sé per quina altra raó cap dels vehicles que circulen per l'anomenat carrer s'aturen per donar pas; el pròxim accident no serà el primer.

Una altra mostra d'irregularitat en la senyalització és la Via Juan Carlos I -carretera Capdepera-Cala Rajada- on hi ha de tot. Al tros nou, a la sortida de Capdepera, hi ha gent que ha contat dinou senyals a un espai que no és més gros que la plaça de davant la gasolinera, on n'hi ha set o vuit, de les que només es relacionen amb les detencions i preferències, cap indicant sentits prohibits ni prohibicions de girar a l'esquerra, tan necessari a la sortida de l'estació de servei, fent que aquest indret es convertís en un lloc de perill constant que duu a una situació d'accident immediat, el nombre dels quals és impossible d'enumerar per la quantitat que n'hi ha hagut; el darrer fa un mes. Encara que la competència d'aquesta via sigui del MOP -no sé cert-, estant dins una zona urbana, ja que el Còdig la contempla com una via urbana, l'Ajuntament pot perfectament posar un parell de senyals per a contribuir a la seguretat de tots els ciutadans.

Dins la mateixa via, a l'endret del camp de futbol, ja és massa; allà cada conductor ho fa de manera diferent a quina més complicada i, la veritat, crec que no resulta tan difícil posar dues senyals que indiquin exactament el lloc per on han de voltar els cotxes per fer una circulació més fluïda a l'hora de realitzar el canvi de sentit o direcció.

Amb lo que pertany a Capdepera-poble, quasi val més no parlar-ne; tot lo realitzat

en la infraestructura del sòl en tots els seus punts és com si no existís. En podem anomenar un enfilai de carrers on no hi ha cap casta d'indicació: Tots els que surten al carrer de la Mar, tots els que donen al carrer del Port, carrer de l'Església, Vent i un llarg etc. que tots sabem manco els que haurien de sebre-ho.

Crec que comença a ser hora que es demostrï que preocupa i interessa l'integritat i seguretat de tots i cada un dels que vivim al municipi.

Nos necesitamos

Nos necesitamos, te necesitamos. Tal vez al oír esta expresión repentinamente pensemos en esa actitud propia, o que debiera serlo, de estar siempre disponible y con la mano tendida ante cualquiera que reclama ayuda.

Pero no, no me refiero a eso. El que otro me necesite puede crear en mí un cierto sentimiento de poder, de ser más fuerte, de benevolencia.

En este caso concreto yo diría que to dos somos tan pobres, tan poca cosa, que hasta para vivir esos momentos de plenitud y de euforia, de libertad y de fiesta nos necesitamos mutuamente.

¿A quién se le ocurre celebrar la alegría de una fiesta totalmente a so-las?

Lo que es manifestación de entusiasmo y de vida no puede encerrarse en uno mismo. Necesita comunicarse y hacerse extensivo.

Por esto, "nos necesitamos" para celebrar la alegría de aquellos acontecimientos de libertad que rompen la monotonía del siempre igual, que rompen las ataduras que nos esclavizan a nuestras obligaciones diarias de tra-bajo.

La fiesta nos iguala en la necesidad de celebrar, de compartir, de alegría y de libertad que todos sentimos.

"El Carme", "Sant Roc", "Sant Bartomeu" son nuestras fiestas locales del verano.

Y porque "tots cer~~ca~~m unes festes populars" en las que nos sentimos solidarios y alegres es por lo que "te necesitamos, nos necesitamos".

Toniluz Saurina Aguiló

Assegut, com sempre, a la seva cadira de bova, i amb l'esquena vinclada pel gep, el vell homenet estava fumant-se un cigarret que amb tot mirament i mans paupes s'acabava d'enrotllar.

Tenia als peus una senalleta amb unes poques paumes que un parell de dies abans i amb molt d'esforç havia anat a cercar i havia posat al sol per secar.

Estava fent en aquells moments un trosset de llatra, però cansat el deixà al cobro de la casa.

Pel pobre vell la vida és molt dura i ja no té sentit.

La seva magror i fluixedat el fan inútil i quasi-quasi ja no té forces per a aixecar-se de la cadira.

Veu la mort prop i l'espera sense cap por perquè té per ben segur que quan se'n vagi deixarà d'estar tot sol dins l'abandonat cobro que té.

Tan sols deixarà el ca, el millor amic i l'única companyia que ha tingut des de fa molts anys.

No plorarà ningú la seva mort, ningú el recordarà quan se'n sigui anat, tan sols el ca, el petit i vell ca, que més i menys com ell, també es troba tot sol, però que també prest trobarà la seva hora.

Era un dia d'estiu quan uns nins que jugaven fora de la casa, varen decidir d'entrar-hi dedins trobant assegut al vell a la cadira de bova i el ca assegut damunt dels seus genolls.

Havien perdut ambdós la vida, però a la vegada n'havien trobada una altra molt millor que l'anterior, una vida que no és vida però és per al vell la cosa que més havia desitjat sempre.

Era anat a un lloc on trobà els amics que mai havia tingut i que sempre havia volgut tenir: havia trobat pau.

Els al·lotets tornaven a ca seva creient dormir al vell, creient que somiava, i era allò que quasi-quasi feia, perquè per ell era com un sòmit trobar alegria i companyia.

Demà no serà avui,
però avui... avui no puc!
Avui soc del dolor
amb mil fels endolcit

Avui mataria ocells,
trepitjaria flors,
esqueixaria llibres,
gelaria estius.

Avui tenc el cor feixuc
i no puc amb la càrrega.
Sent néixer càrritx a l'ànima
i cards a l'enteniment.

No m'estim gens avui.
Avui no us estim gens.
Me falta temps avui
per a conrar desesperances.

Deixau-me amb els meus odis
que avui m'agraden tant.
Si avui m'estimàssiu,
jo assassinaria el vostre amor.

Demà no serà avui,
però avui... avui no puc!

Jaume Fuster

Hem fet aquest número:

Joan Nebot	Margalida Rechac	
Mari-Germa Melis	Maria del Carme Fuster	
Angel López	Toni Garau	
Joana Colom	Ani Muñoz	Bolletí de l'Obra Cultural Balear
Miquel Flaquer	Joan Manuel Rosa	Capdepera-Cala Rajada
Jaume Fuster	Maria Vives	Juliol 1981
Biel Pérez	Pep Terrasa	Carrer d'Es Port, 43, Capdepera.
Miquel Lliteras	Vicenç Nadal	Dipòsit legal: P.M. 497/80
Margalida Flaquer	Mateu Gili	
Antònia Juan	Joana M ^{re} . Bestard	
Blas Gómez	Pere Orpí	

esports

Resulta poc menys que obligat parlar, aquest mes de Juliol, del III Marathón Internacional de Windsurfing de Cala Rajada, que es va disputar entre el 24 i el 27 de Juny i que, en línies generals va constituir tot un èxit.

Fet el preambul, no volem caure en el fàcil triomfalisme propi d'aquests casos i del que alguns ja n'han abusat. Per això, procurarem resaltar els caïres positius i negatius, que de tot va haver-hi.

En primer lloc consignem, de cara a la petita història de la prova, que els primers classificats foren:

- 1.- John Van Der Starre (Holanda)
- 2.- Onno Tellier (Holanda)
- 3.- Rafael Conde (Espanya)
- 4.- Stephane Peyron (França)
- 5.- Yves Chaudoy (França)
- 6.- Paul Meester (Holanda)

Com es pot comprovar, els holandesos, que presentaren un equip molt potent, coparen els primers llocs de la classificació mentre que el primer espanyol

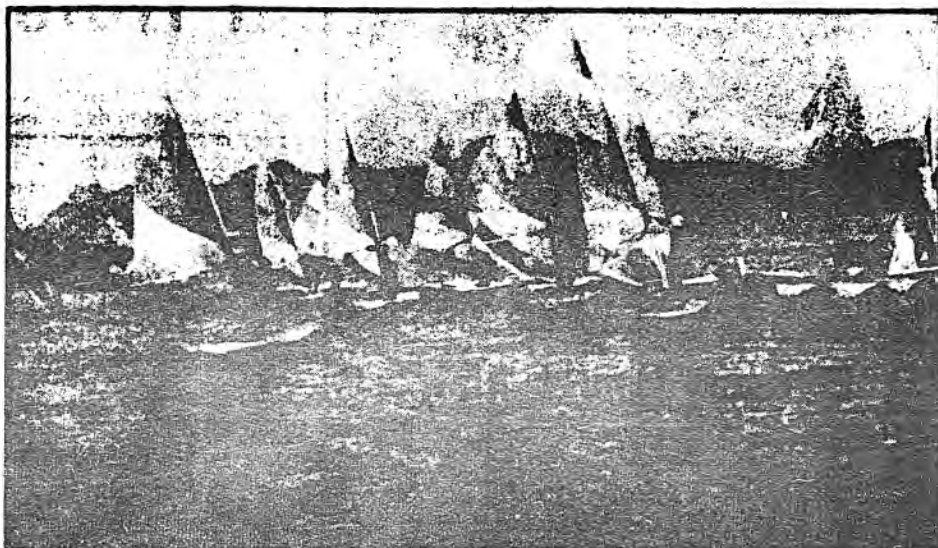
-el campió nacional- quedava relegat a una tercera posició.

Les eliminatòries prèvies ja deixaren fora de combat als animosos participants locals, dels quals cal destacar a Lluís Ladaria, Toni Melis i Cinto Ladaria, que foren els que millor ho feren. De totes maneres, molt s'hauran d'esforçar per, en successives edicions, tenir, al manco, una plaça a la prova final.

La dita prova final, entre Cala Rajada i Ciutadella que, en principi, havia de celebrar-se el dia 26, fou suspesa degut a les adverses condicions meteorològiques, posposant-se pel diumenge 27 en que, si bé la mar no havia millorat gaire, al manco la visibilitat era bona. Dels quinze classificats que partiren, sols deu pogueren arribar a les costes de Menorca, tal fou la duresa del recorregut.

En primer lloc, pensam que a través de proves deportives se por continuar, de rebot, un objectiu ulterior de propaganda turística. Això està bé. Però lo primordial ha d'ésser la competició en sí mateixa i, sobre tot, no oblidar que hi ha joves que practicarien aquest i altres esports i que ho poden fer per falta de medis. I en aquest sentit, poques coses es fan. A aquest país sempre s'ha promocionat el deport elitista ignorant el deport de base.

Ens han arribat noves del malestar de la Cofraria de Pescadors per quatre res s'els hi ha dit per a col·laborar i en canvi s'ha fet directament a distintes barques de "bou". Si això és ver, pensam que l'organització s'ha equivocat o que, al manco, l'hi han fallat les relacions públiques.

El dilluns 28 se va procedir a l'entrega de premis i obsequis als guanyadors de les distintes proves i als col·laboradors més destacats. Presidí el batlle Salvador Moll, en un acte molt concorrit a la Plaça dels Pins on, enmig de distintes actuacions musicals i de parlaments al·lusius al esdeveniment, hom va poder tastar un tros de coca i beure un glop de vi.

La premsa local i fins i tot la nacional s'han fet portaveus d'aquest III Marathon de Windsurfing. També hi va dedicar un espai considerable, el programa "Polideportivo" de TVE, així com les Notícies de la Primera Cadena. Pareix ésser que inclús se n'ha parlat a la TV alemana, amb lo qual s'ha aconseguit l'objectiu primordial de promoció turística de la nostra zona.

Hem dit al principi que no volíem ésser triomfalistes i que, com que també hi trobarem defectes, els volem dir.

Encara que sigui menys important i sense que vulgui parèixer una enrabada d'al·lot petit, volem consignar que, mentre als distints medis de comunicació tot eren reverències per tal que en parlassin, a "Cap Vermell" no se mos ha dit ni ase ni bèstia. Ja sabem que la nostra difusió no és majoritària i que els organitzadors s'enfoten si en parlam o no. Però aquí, una vegada més, creim que el "savoir faire" no ha estat una de les virtuts dels "mandamases".

Per últim, una opinió que pensam es partida per molta gent: Lo seu és fer el recorregut Ciutadella-Cala Rajada no viceversa com s'ha vingut fent fins ara. Això no suposaria, pensam, cap trastorn organitzatiu ni cap despesa conòmica.

I rés més. Desitjam que el IV Marathon constitueixi un altre éxit com el d'enguany. Noltros, mentre, quedam a disposició dels "capitostes" pel que vulguin mandar.